Dziewulskiego Ks. Marcella: Syn przyrastaiący w cnotę Józef ś.

Conciones

ziewulskiego Ks. Marcella

Syn przyrastaiący w cnotę — Józef Święty.

SYN PRZYRASTAIĄCY

w cnotę, właſkę Bożą, w godność y w chwałę wiekuiſtą, ku poſpolitemu nas wſzyſtkich pożytkowi:

Oblubieniec Nayświętſzey MARYI Pánny, Oćiec domniemány IEZVSOW

JOZEF S.

KAZANIEM

w Kośćiele MICHAŁA y tegoż IOZEFA Swiętego, u PP. OO. Kármelitow Boſſych Krákowſkich

POKAZANY.

á potym,

Jaśnie Wielmożney JMći Páni

P. ANNIE

z Xiążąt S. R. P. LVBOMIRSKICH,

HRABINEY ná Zywcu y Pieſkoweyſkále,

WIELOPOLSKIEY,

WOIEWODZINY SIERADZKIEY,

GENERAŁOWEY MAŁOPOLSKIEY,

Krákowſkiey, Lánckorońſkiey, Przemykowſkiey, Zárnowieckiey, &c.

STAROSCINEY

DEDYKOWANY,

Przez X. MARCELLA DZIEWVLSKIEGO Fránćiſzkáná, *S. T. L. niektorych Swiąt y Niedźiel Zamkowego, á w Kośćiele S. O. FRANCISZKA Ordynáryinego Káznodźieię Krákowskiego.*

w Krákowie, w Drukárni Iákobá Mátyaſzkiewicá I. K. M. Typogr.

Roku P. 1725.

Z kąd wynika tá RZEKA, co sławnym potokiem
Po świećie śię rozchodźi nieprzeyrzánie okiem?
Z Głow mądrych, z Serc odważnych Domu Xiążęcego
LUBOMIRSKICH, cnot, zasług, honorow pełnego.

I.

Wznosłá śię w gorę RZEKA LUBOMIERSKICH
Wodą mądrośći, cnot, y dźieł rycerskich.
Płynie fortuna, sławą, honorámi;
Oblewa Pole Polſkie ozdobámi.

II.

Czymkolwiek Polſká ná cáły świát słynie,
Wſzyſtko iey RZEKA LUBOMIRSKICH płynie.
Nád nayprzednieyſze, drożſzą Wodą, złotá:
Co bowiem kroplá tey Wody, to cnotá.

III.

Wielka miłość Oyczyzny, odwagá do tego,
Szybkich ſą para ſkrzydeł ſercá ſzláchetnego.
Tymi PEGAZ ozdobny, byſtry w biegu, w loćie,
Dawſzy śię ſámey ośieść heroiczney cnoćie,
Himerę nieprzyiaćioł mężną zdeptał nogą;
Zgnębił hardość, zrátował potęgę ich ſrogą.
Utrzymał cáłość Polſki, sławę iey obronił:
Przez co nie ieden Wieniec zwyćięzki ugonił.
Gdy z tych prac drogie czoło hoynym potem zbroczył:
Sliczną to Hypokrenę, y zdrową wytoczył.
Ktora oto zá Boſkich dyſpozycyi ſpráwą,
Z ſtárożytną chwalebnie złączona SRZENIAWA.
Rozſzerza náder Polſkie, ſwymi pomocámi,
Rzeki fortun, honorow, sławy z poćiechámi.
Zeby Polſká w ſwym ſzczęśćiu nigdy nie oſchnęłá:
Day BOZE, by iey RZEKA tá wiecznie płynęłá.

JASNIE WIELMOZNA

Mośćia Páni

WOIEWODZINA

Páni y Dobrodźiyko.

TRzymam o wrodzoney dobroći Twoiey I. W. DOBRODZIYKO, *żeć ten moy kaznodźieyski prezent wdźięczny y przyiemny będźie, nie z osoby moiey, bo bárdzo niegodna, nie z prace moiey, bo náder podła, ále z tąd, żeć ofiáruię poćiechę Niebá y źiemie, Syná ku pospolitemu cáłego świátá dobru przyrastáiącego,* IOZEFA S. *Obieram ćię zá Pátronkę honorowi tego, ktory iest Vniwersálnym wszytkich wobec wiernych, káżdemu z osobná potrzebnym Pátronem, osobliwe w Twoim Páńskim sercu mieysce máiącym.* Záśczycam *wielkim Imieniem Twoim Imię tego, ktorym się Páni Niebá y źiemie, Mátká Wćielonego* BOGA *záśczycáłá, iáko serdecznie w Bogu ukochánym Oblubieńcem swoim; Imię tego, kto*

rego Pan nád pány zá Oycá ſobie przyſpoſobił, y Synem iego miánowáć ſię ráczył. I nie znayduię też ták godnemu Imieniu zacnieyſzego w świećie záſczytu, iáko Páńska Oſobę Twoię. ś. p. Xiążęćiá HIERONIMA LVBOMIRSKIEGO, *Káſztelána Krákowskiego, Hetmáná W. Koronnego Coro: Wielkiego Senatorá* Hrábie FRANCISZKA WIELOPOLSKIEGO, *druga Duſzo; ktorey ſámo ták zacne vrodzenie, y ták známienita kolligácya, á dopieroż nietylko pochwały, ále też y podźiwienia godnych przymiotow Twoich ozdobá, wielkiego cáłey Koronie Polskiey dodáie luſtru: ktorego nietylko tym iednym kárteluſzu mego átomem, ále y naypotężnieyſzym trudno wyráźić Tomem; y podobniey ná naywyżſzy gradus wygorowánego słońcá, w ſámo iáſne południe, po cáłey źiemi rozpuſzczone promienie w ieden zebráć punkćik, á niżeli Twoiey Párentelle y Oſoby ſplendor w co naywiękſza zkompendyowáć księgę: podobniey ná ledwie okiem doyrzáney kárteczce wſzytkie morzá rzetelnie odryſowáć, niżeli ná cáłym arkuſzu Iáśnie Oświeconey SRZENIAWY aby ieden ſtrumyczek godnie opiſáć. Tey SRZENIAWY, ktorey początek w ſwey ſtár ożytnośći niedośćigły, obſzerność sławy nieográniczona, głębia godnośći niezbrodzona, koſztowne ſzczerych cnot kropie niezliczone. Zá nic złotopłynne Rzeki, w bogáta drogich pereł y inſzych ſpecyałow kreſcencya obfite morzá, przećiwko SRZENIAWIE: bo tá droższymi nad złoto y perły, wyżſzymi nád wſzelki ſzácunek okryta ludźmi, ktorzy chwalebnośćia ſwoią świát, kroniki, hiſtorye nápełnili: ták dálece, żeby to był prezumpcyi exceſs, ták známienite Polskiego Niebá Luminarze nikczemnym ſtylem ádumbrowáć, ták liczne świátłá iego w kilku peryodách mieśćić. Tępieie źrzenicá pátrząc ná wielkie Qualitates, zasługi, prerogátywy Iáśnie Oświeconego Domu Xiążąt* LVBOMIRSKICH: Hérákliuſzá *ſtárożytnego Woysk Polskich Wodzá, w odwadze, męſtwie, dzielnośći práwego Herkuleſá; IOACHIMA, SEBASTYANA Sandeckich; IANA Wiślickiego, MARKA Záwichoſtkiego, y inſzych Káſztellánow, páńskie: MIKOŁAIA, STANISŁAWA, ALEXANDRA, Krákowskich; MARKA, PAWŁA, Sendomirskich, Lubelskich, y inſzych Woiewodow, niewysłáwione attrybutá y czyny; KLEMENSA Káſztelána Krák: nieoſzácowane: PIOTRA y MIKOŁAIA Arcybiskupow Gnieźnieńskich więkſze nád sławę tálentá y ákcye; Sálomoná Polskiego, Márſzałká W. Kor: STANISŁAWA* Oracula; *inſzych bez liczby Dygnitarzow przedźiwne záſzczyty, ſą máterya chwały nieprzebrána, ktorey iedno pioro wyczerpáć nigdy niepodołá.* STANISŁAWA LVBOMIRSKIEGO, *Ruskiego, á potym, iákom namienił, Krákowskiego Woiewodę, Generałá Máłopolskiego, Polnego, á po* KAROLU CHOTKIEWICZU, *Wielkiego Hetmáná Koronnego, wiekopomne odwági, liczne á wielkie nád Turkami y inſzymi nieprzyiaćiołmi zwyćięſtwá: w fundowániu wielu Kośćiołow, fortec, klaſztorow rzadka táka hoyność;* IERZEGO LVBOMIRSKIEGO, *Páná, dla wielkich tálentow Władysłáwowi* IV. *bárdzo miłego, Ianowi Káźimierzowi (ktorego, po wygnániu z Polski przez Szwedow, on z Szląská do Polski ſprowádził) z*

tey

tey, y zinßych wielu przysług wdzięcznego, Márßałká W. K. Generałá Máłopolskiego, Hetmáná Polnego Kor. Polskiego Scypioná, wielkimi tryumfámi sławnego, heroiczne dźiełá, niepodobna ná iedney drukárskiey zreiestrowáć kolumnie. Niepodobna y nayobßernieyßym Pánegirykiem opiśáć náder chwalebna á nieśmiertelna pámiątka Polskie y cudze kráie nápełniaiącego Oycá Twoiego, HIERONIMA AVGVSTYNA LVBOMIRSKIEGO: *ktory będąc Chorążym naprzod Koronnym, godnie I. Oświ: Domu y cáłey Oyczyzny imię portował; wielkie do Fráncyi odpráwuiąc Poselstwo, wysokim rozumem y mądrą fákundyą swoią, tudźieśz wrodzoną generozyą, cáłemu Narodowi Polskiemu uczynił honor: że od támecznego Monárchy Ludwiká* XIV. *nie tylko stymowány, ukochány, ále też złotym Łáńcuchem udárowány. Márßałek potym Nadworny IANA III. pod Wiedniem nieoßácowány Pułkownik, ná śiły Tureckie ognisty piorun, wiekopomnego zwyćięstwá* Cooperator, *Wiedniá y Rákus od Bisurmáńskiey inwazyi y oppressyi Wspołwybáwcá, dobro swoiey Oyczyzny nád cudzoźiemskie przełożył fortuny. Podskárbiem zostawßy Koronnym, sam zá skarb Koronie stánął; Wielki Hetman Kor. zá dźieśięć y więcey tyśięcy Woyská sam ieden mogł bydź komputowány; Káßtelan Krákowski, to naywyżße w Senaćie przyozdobił* subsellium; *záwße y wßędźie prawdźiwy Oyczyzny Oyćiec: to zásłużył sobie y u wßytkich otrzymał imię. Bym dobrze chćiał ßczerá, BOGV, Kośćiołowi S.* Naiáśn: Májestatowi *y Rzeczyp. ná wybor zásłużonych* Xiążąt LVBOMIRSKICH *zebrać tu essencyą: to tego dla wielkiey ich wspániáłośći y wspániáłey wielkośći nigdy nie dokażę. Dosyć że godnych tego Domu Antenatow żywe Obrázy, te sáme zá wyśmienite ich pochwały stáną* compendium. I. O. Xiążę IMść IERZY DOMINIK LVBOMIRSKI *Podkomorzy W. Koronny, Stryi Twoy* I. W. Dobrodźiyko, *ktoremu zakon nász Fráncißkáński wielce obowiązány: Pan od* BOGA *ukwálifikowány, ták známienićie, że zacnośći iego żaden pánegiryk okreśić ze wßytkim nie potrafi, zasługom iego żadna źiemska nie wyrowna nagrodá.* I. O. Xiążę IERZY LVBOMIRSKI *Obożny Kor. Márs Polski, ktorego Pańskie* qualitates *enkomizowáć nie moiey śiły.* I. O. Xżę IMść THEODOR *Stárostá Spiski Stryieczny Twoy, Domu y Oyczyzny ozdobá, Pan, ktorego godność nád honory wyżßa.* I. O. Xiążę IERZY LVBOMIRSKI, *Woysk I. K. M. y Rzeczyp. Generał, nieodrodny Wielkiego* HIERONIMA *Syn.* I. O. X. IAN, *Káwáler Máltáński, w ktorym ná poćiechę y sławę Oyczyzny, twoy y iego godny Oćiec żyie.* I. O. X. ALEXANDER *Kuchmistrz Kor. żywy chwalebnych przymiotow Oycowskich konterfekt: wßyscy trzey Rodzeni Twoi. Nie wspominam osobliwego* Elogium *godnych, urodą, mądrośćią, dźielnośćią, pobożnośćią, Heleny, Aspázye, Semirámidy, Amálázunty celuiących Dam, czy Gracyi Polskich?* I. O. *Xiężney* ELZBIETY SIENIAWSKIEY *Káßtelánowey Krák: Hetmánowey W. K. w płći białogłowskiey męskiego sercá, Anielskiego rozumu Páni;* I. O. X. *ANNY MAŁACHOWSKIEY Woiewo-*

 dźiney

dźiney Poznáńskiey, *Páni Wßytkiemi Páńskiemi przymiotámi ozdobney*, *cnot Chrześćiáńskich pełney*; *I. O.* X. *SANGVSZKOWEY*, *ſámego to naygodnieyßych Dam wyboru*; *nie wſpominam I. O. Sieſtrzenice Twoiey, Káßtelanki Krák: Hetmánowney W. K. imieniem y rzecza* ZOFII DONHOFFOWEY, *Woiewodźiny Połockiey, Hetmánowey W. X. L. ktora rzadka táka rozumu y inßych od BOGA ſobie dánych ozdob oſobliwośćia płeć ſwoię celuie. nie wſpominam Iáśnie Oświeconey Xiężniczki* Káſztelanki Krákow. *Hetmánowney W. K. á teraz Przewielebney Pánny Zakonney*, VRSZULE LVBOMIRSKIEY *Rodzoney twoiey, źiemskich honorow y fortun, dla miłośći Iezuſowey, wzgárdźićielki. Nie wſpominam inßych Ozdob Iáśnie Oświeconego Imienia y Domu* LVBOMIRSKICH: Thereſy Xiężney Neyburſkiey S. R. P. Elektorowey: Kátárzyny *Xiężney Oſtrogskiey, Káßtelánowey Krák*: ZOFII OLEŚNICKIEY, *Woiewodźiney Lubelskiey*: BARBARY ZEBRZYDOWSKIEY *Miecznikowey Kor.* CHRYSTYNY KONIECPOLSKIEY *Káßtelánowey Krák: Hetmanowey W. K. drugiey* CHRYSTYNY RADŹIWIŁOWEY *Kánclerzyny W. X. L.* KONSTANCYI CZARKOWSKIEY *Starośćiny Miedzyrzeckiey*: KONSTANCYI POTOCKIEY *Káßtelánowey Krákow: Hetmánowey W.* K. *kocháiacey BOGA, ná ozdobę Swiatyń iego wiele łożacey Senatorki*; SAPIEZYNEY *Koniußyny Litew: ELZBIETY RYBINSKIEY, Woiewodźiney Chełmińskiey*; *nie wſpominam ELEONORY* LVBOMIRSKIEY, *ktora* (*iák piße Okolski*) *w pánieńſtwie y wielkiey opinii świątobliwośći z tego świátá zeßłá. Nie wſpominam inßych, to iuż ná Empireyskie niebo przenieśionych, to ießcze ná niego ſię zásługuiacych drogiego* LVBOMIRSKICH *Imienia ſplendorow: bo ich godnie wyráźić nie potráfię. Nie potráfię z powinnym honorem wſpomnieć Máćierzyńskiego Twego* I. W. BOKVMOW Domu, *ktorego Herbowny* KAMIEN, *z wyſokiego vrodzenia, z przezacnych kolligácyi, z wielkiego vtálentowánia, z nieźliczonych zasług y godnośći nieoßácowány. Nie umiem godnie wymienić I. W. Babki Twoiey Domu* LIGĘZOW, *ktorego ſtárożytny* PVŁKOZIC, *Kośćiołowi, Máieſtatowi y Rzeczypoſp: zásłużony, Duchowne y świeckie rozmáite przyozdobił* Subſellia. *Nie ieſtem vdolny do przyzwoitego z należyta weneracya wſpomnienia I. W. drugiey Babki Twoiey Domu* BRANICKICH, *ktorego rodowity GRYF przez ſwoie dźiełá heroiczne y chwalebne czyny, ſwoie, y całego Narodu imię pod Niebo wyniosł; przez madrość y odwagę ſwoię ná wyſokie wzbił ſię prerogátywy. Nie śiły moiey parágonowáć z Atláſem do portowánia wielkich Luminarzow pełnego Firmámentu, to ieſt, do wysławienia Iáśnie Wielmożnego* HRABIOW WIELOPOLSKICH Domu, *w ktorym ile było y ieſt ludźi: tyle piáſtunow Boskiego y Koronnego honoru, tyle podpor Oyczyzny, tyle słońc cáła Polskę iáśnie oświecáiacych. Widźiał to świát w Wielkich Woiewodách, Káßtelánach, y inßych Dygnitarzách: á niedawno w IANIE KANCLERZV Wielkim Koronnym, ktorego głowá nieprzebrána byłá zdrowych rad skárbnica; ktorego uſtá hoy-*

nym

nym były drożßych nád złoto słow źrzodłem, nie tylko Sármáckie Pole, áło y postronne kráie srodze kontentuiacym. Widźi to świát w Iáśnie Wielmożnym Iego Mośći Pánu FRANCISZKV WIELOPOLSKIM, Woiewodźie Sierádzkim, Generale Máłopolskim: *że z madrości y dźielności iego stáłá śię nie máła Polská. poniewaź z kwiátu záraz młodych lat iego, doyrzáłe pociech zbierálá owoce. Z sławnych do* INNOCENCYVSZA XII. *tákże do IAKVBA II. Korony Angielskiy Dźiedźicá, Poselstw iego niewymowna sercá swego odebráłá kontentecę. Ilekroć przed Máiestatem Oratorá, ná Wálnych Seymách Poslá widźiáłá y słyszáłá, záwsze go ozdoba swoia, y nie tylko kochaiacym synem, ále też práwym Oycem swoim bydź uznáłá. Pod czás* Interregnum, *Sadow Kápturowych gdy był Márszalkiem, przyznáłá, że nádeń godnieyßego y lepßego mieć nie mogłá. A trudno zrách owáć, iák wiele Polskiego dobrá z iednego pochodźi F R A N C I-SZKA* WIELOPOLSKIEGO; *źiego madrych rad zdrowie, z męstwá obroná, z stáránia o dobro pospolite cáłość, z dźił heroicznych sławá nieśmiertelna Oyczyzny. Nie mego konceptu rzecz zkompendyowáć więcey niż złotopłynne nietylko* Iáśnie Wielmożney, Iáśnie Oświeconey, *ále też y* Nayiáśnieyszey Krwie, *to bliskim, to dálekim, nieprzerwánym iednák duktem, w kosztowna SRZENIAWĘ zchodzace śię influencye: CESARSKIEGO, HISZPANSKIEGO, PORTVGALSKIEGO, y inßych Maiestatow: Thronu Polskiego z* MICHAŁA Pierwszego, *y* z IANA Trzećiego, (*miánowićie z sámey* Krolowey, *ktorey rodzona Siostrá byłá zá pomionionym* Kanclerzem Wielkim Koronnym, *OYCEM Iaśnie Wielmożnego Iego Mośći Paná WOIEWODY) BAWARSKICH, NEYBVRSKICH, PARMENSKICH, y inszych postronnych: WISNIOWIECKICH, CZARTORYISKICH, MAZOWIECKICH, OSTROGSKICH, ZASŁAWSKICH, ZBARAZKICH, KORECKICH, y innych domowych* Xiążąt: *SAPIEHOW, TARŁOW, TĘCZYNSKICH, DANIŁOWICZOW, CHOTKIEWICZOW, KOMOROWSKICH, y wßytkich co przednieyßych w Polsce DOMOW. Dosyć mi ná tym, że ile wspomnionych ode mnie Wielkich IMION, tyle kosztownych Kleynotow, známienita okrásę lichey prace moiey, á IOZEFOWI Swiętemu bogáta y śliczna mam koronę. Z Ciebie miánowićie IASNIE WIELMOZNA DOBRODZIYKO. ponieważ w Páńskiey Twoiey Osobie, iák splendory Przezacnych Antenatow y kolligácyi, ták wßytkie chwalebne qualitety y cnoty, osobliwa modestya twoia pokrywáiace śię, BOG zkompendyował. że z Iáśnie Wielmożnym WOIEWODA ieśteśćie dwá słońcá, w iedności sercá, nierozdźielnym y nieodmiennym złaczone áfektem. Nie nowiná Iáśnie Oświecon: Domowi Twemu wdźięczne IOZEFA S. záßczycáć Imię. IOZEF LVBOMIRSKI Opát Tyniecki, Biskup Nominat Chełmski, ktorego dla wielkich tálentow y cnot, wyżße)á wyżße czekáły preeminencye: IOZEF LVBOMIRSKI Márßałek W. K. Pan co nayprzednieyßych Dygnitárstw godźien. Xże IMC IOZEF LVBOMIRSKI, I. O.* Xćiá STA-

 ROSTY

ROSTY SPISKIEGO *Rodzony, ktorego godnośći y cnoćie co nayosobliwſze naleźą prerogátywy.* I. W. IOZEF WIELOPOLSKI *Stároſtá Nowomieyski nie tylko wſpomnienia, lecz y osobliwego pánegiryku godny. Więc też y sam IOZEF S. nie nie wątpię, że w ten Niebotyczny DOM, z wielka ochota będźie y iuż ieſt od Ciebie przyięty. Nie trudno Iáśnie Oświeconemu* Domowi *Twemu y o Niebieskie Swiętych Páńskich ſplendory: ponieważ STANISŁAWA S.* Prus, *IACKA S.* Odrowąż, *Błogosł: STANISŁAWA KOSTKI* Dąbrowá, *do Wielkiey* Xiążąt LVBOMIRSKICH *y* Hrábiow WIELOPOLSKICH *zćiąga ſię koniunkcyi: toć y Wielki ná niebie y ná źiemi Párentelat* IOZEF S. *znáydźie w Twoiey Prozápii, y iuż ma Indigenat. Cieſzą ſię y záſzczycáią Tobą godni godnego Oycá Synowie: I. W. I. P.* KAROL WIELOPOLSKI, *Stároſtá* Krákowski, *przyſzły Málopolski Generał, z wysokiego rozumu, z wſpániáłego sercá, z páńskich ákcyi, wielka Polski nádźieią, poćiechą, y ozdobą;* Iáśn. W. I. Pan IAN WIELOPOLSKI, Stároſtá Lánckorońſki, *Oycowska, Twoią, y cáley Oyczyzny koroną: źeś im ieſt druga serdecznie kocháiąca Mátką;* I. W. *przed tym, á teraz* Wielebna Pánná FRANCISZKA WIELOPOLSKA, *Pulcherya Polska, ktora Iáśnie Wielmożny Dom, z Wielkim to Pánem, gdy z sámym IEZVSEM w godney Osobie swoiey duchownie zkolligowáłá, ſzczyći ſię, że ieſt miłym sercá twego noſzeniem.* I. W. I. P. HIERONIM WIELOPOLSKI, Stároſtá Zárnowiecki, *z wrodzoney grzeczności, z niewymowney do wszelkiego dobrego ſpoſobności, inklinácyi, ápplikácyi, znáć po sobie dáie, żeś go nie tylko sobie, I. W. Domowi, ale też cáley Koronie Polskiey ná poćiechę vrodźiłá. Ażeby KAROL ſzczęśliwie z wielkim wſzedł párágon KAROLEM; IAN żeby w honorách y fortunách nie miał nád ſię więkſzego: HIERONIM ażeby w godności Dźiádá swoiego nie tylko dorosł, ále też y przewyżſzył; tego serdecznie życząc, ofiáruię SYNA ku poſpolitemu nas wſzytkich pożytkowi przyraſtáiącego. Ma sobie zá honor IOZEF Swięty, że zoſtał Synem ANNY S. gdy tey Corki Nayświętſzey MARYI Pánny zá Oblubienicę doſtał. Ia niegodny, że mu z prace moiey honoru uczynić nie mogę: ták nieudolność moię kompensuię, że Wielkie Imię iego Wielkiemu Twoiemu Iáśnie Wielm: ANNO Imieniu konsekruię. Niechże ten drogiego MARYI zdrowia y honoru konserwator, Piáſtun IEZVSOW, Twoię,* I. Wielmożnego DOBRODZIEIA *Osobę, y cáły Wáſz ták wſpániáły* DOM *piáſtuie, niech Was przy zdrowiu iák naylepſzym konserwuie; niech Wam zá iego protekcyą y przyczyną, łáski Bożey, lat, sercá, pomyślnych sukceſsow y poćiech przyraſtá. Tego życząc z cáłym Zakonem, pod Nogi Páńskie ten lichy prezent y sam ſię rzucam*

Iáśnie Wielmożney Moiey W. M. Páni
y Dobrodźiyki

nayniższy sługá y niegodny Bogomodlcá
X. M. D. F.

Filius accreſcens IOSEPH, *Filius accreſcens*. Gen. 49.
Syn przyraſtáiący IozEF, Syn przyraſtáiący.
IOSEPH Vir ejus cum eſſet juſtus. Matt. I.
IozEF Mążiey, będąc ſpráwiedliwym.

AKogoż ſporzey może ná wſzytkim przyra-
ſtáć, iáko ſpráwiedliwego? AA. BOG z
nim: *Qui incrementum dat*: ow w ięzyku, 1. Cor. 3.
á dopieroż w ręku wſzechmocny Potentat:
Potens de lapidibus ſuſcitare filios Abrahæ: Matt. 3.
gory, drzewá wyſoko, á ludźi ieſzcze wy.
żey od źiemie podnośi: *ſuſcitans à terra*
inopem: humilia exaltat; źiemie, wody, á dopieroż ſługi ſwo-
ie doſtátnio rozſzerza: iák przyznał Izáák *Gen. 26. Dilatavit*
nos Dominus, & fecit creſcere ſuper terram. Nie długo ſię te-
mu Pánu námyśláć: *Neſcit tarda molimina Spiritus S. gratia*: S. Ambr. in
nie czekáć mu zá látámi: *Curſum ætatis non expectandum in fe-* c. 1. Luc.
ſtinatione virtutis. B. Koletá w czternaſtym roku Pánienká, Nazyanz.
á w momenćię ták ſię ſtáłá hoża, iákby dwádźieśćia y kilká Brev Ord.
lat miáłá. Naywyżſzy oſob náſzych Promotor, częſtokroć Min. 6 Mar.
choć nie po graduſách doſługowánia ſię, kogo chce, w lot u-
wielmożni: *ut qui feſſos duxit heri boves, det magnis hodie jura*
Quiritibus. Moyżeſz dopiero owczárek: *paſcebat oves Iethro* Exod. 3.
ſoceri ſui: iużći w cáłym Egipćie wielowłádny, BOG Królá
Egipſkiego: *DEVS Pharaonis.* David dopiero páſterz owiec: 1. Reg. 17.
paſcebat patris ſui gregem: iużći Monárchá: *conſtitutus Rex ſu-* Pſ. 2.
per Sion. Márdocheuſz dopiero wzgárdzony: *ad januam Regis*; Eſt. 2.
dopiero worem pokryty, popiołem poſypány: *indutus ſacco*,
ſpargens cinerem capiti; iużći nád Xiążętá y Senatory wynie-
śiony, po krolewſku ubrány: *egrediens, fulgebat veſtibus regijs*, Eſt. 8.
hyacinthinis videlicet & áéreis, coronam auream portans in capite,
& amictus ſerico pallio atq; purpureo. Dániel dopiero dźiećiuch
w dwunáſtym roku, młodźiuchny: *adoleſcentulus & contemptus*;

Dan. 13. iużći Prorok: *Suſcitavit Dominus Spiritum pueri junioris*: iużći mu mieyſce co przednieyſze Seniorowie Izráélſcy dáią: *ſede in medio noſtrûm*: że go godźien, przyznáią: *Dedit tibi DEVS*
Eccli. 11. *honorem ſenectutis*: iużći go Izráélitowie zacz máią: *Daniel factus eſt magnus in conſpectu populi.* A wſzytko to ſpráwiedliwośći cząſtka: *Datio DEI permanens juſtis.* Kto cnotliwy, ten
Ibib. u Bogá ſzczęśliwy: *Benedictio DEI in mercedem juſti.* Bog mu błogoſłáwi; á tym ſamym przyſparza oleiu w głowie: *Bene-*
Proverb. 10. *dictio Domini ſuper caput juſti*; y w dźiećińſtwie częſtokroć ſędźiwy dáie rozum: *intellectum dat parvulis.* Przyſparza mu
Sap. 10. roboty: *Complens labores illius.* Przyſparzá fortuny: *Benedictio Domini divites facit.* Przyſparzą dźiatek, fámilij, kolligácyi; iák owemu Abráhámowi, pobłogoſłáwił, y pokolenie iego rozmnożył, *ſicut ſtellas Cæli, & ſicut arenam quæ eſt in littore*
Eccli. 45. *maris*: uwielbił, *glorificavit in conſpectu Regum*: uwiecznił, nie tylko w liczbie, ále y w fortunie: *cum ſemine eorum permanent*
Eccli. 44. *bona.* Przyſparza Bog wiernym ſwoim ſławy, *multam gloriam*, że po nich pámiątká nieśmiertelna: *immortalis memoria. No-*
Eccli. 46. *men eorum permanet in æternum.* Przyſparza im zdrowia:
Eccli. 44. *dans ſanitatem, & vitam, & Benedictionem.* Przyſparza wie-
Pſ. 60. ku: *timentibus nomen ſuum... dies ſuper dies adjiciens.* Przyſparza godnośći: że te źiemſkie luminarze záwſze roſną: *juſtorum ſemita quaſi lux ſplendens procedit, & creſcit uſq; ad perfectam diem*:
Iſ. 60. á nigdy nie drobnieią, iák iednemu powiedźiał Prorok: *Luna tua non minuetur.* Te miſtyczne ſłońcá: *vera mundi lumina*;
Eccli. 3. záwſze do gory idą, á nigdy ná doł: *In operibus juſtitiæ ſucceſſus habentes.*
Ier. 12. Máią co prawdá y niezbożni pomyślne ſukceſſy: *proficiunt, & faciunt fructum*: máią ſwoie promocye: *Tolluntur in altum*; przez pochlebſtwo Amán, przez fákcye Abſálon czymśi zoſtáie; z cudzołoſtwá (iáko ſię nie bez fundám entu domyśláno.)
Baron R. 491. *Anaſtaſius* ná Ceſárſki poſtępuie Máieſtat, *ex iniquitate*: lecz to wſzytko ná ſwoie nieſzczęśćie. Dwádźieśćiá ośm lat pánował, á márney śmierći nie uſzedł, niezbożny y okru-
S. Leo P. tny heretyk, piorunem zábity: *Et difficile ut bono peragantur*
Epiſt. 85. *exitu, quæ malo ſunt inchoata principio.* Abſálon ná gáłęźi, Amán ná ſzubienicy ſwoię eminencyą zápieczętował: *Suſpenſus in patibulo.* Káżdy niecnotá iáko dym wygorował, áżeby tym prędzey zniknął: *ſicut deficit fumus*; iáko podrzu-
Pſ. 67. cony kámień, *lapis offenſionis*, wyſoko wylećiał: áżeby tym ćiężey o źięmię brzęknął: *caſu graviore*; iáko drzewo nád wſzytkich wyroſłe, pokázał ſię: áżeby go tym prędzey podćięto

ćięto y zprzątnięto: *vidi impium superexaltatum, & elevatum super cedros Libani. Et transivi, & ecce non erat.* Y nie masz czego żałowáć, że szatan wźiął złego: *sic pereant peccatores!* Boć iego ámbicya, gdy się sworcowáłá, ubogim ludźiom dopiekáłá: *dum superbiebat impius, incendebatur pauper;* iego promocya, byłá to wielu depressya; iego magnifiká śiłá mieyscá sąśiadō intráty odebráłá; iego záiáśnienie było to znáczne poniższych domow przyćmienie: *Lucida obumbravit.* Aczkolwiek ile Bog, Bog żywy, ile człowiek, *jam non moritur* iuż iest nieśmiertelny: przećięż z synowskiego przećiw Oycu áffektu wykrzyknijmy: *Vivat* żywot nász! *Vivat IESVS!* ktorego w niebo wstąpienie, násze to wywyższenie: *Christi ascensio, nostra provectio est; Vivat MARIA!* ktorey nád Niebiosá wynieśienie, násze to poćieszenie: *MARIA Cælos ascendit: gaudete. Vivat* Solemnizánt dźiśieyszy, tego Domu Gospodárz, IOZEF S. ktorego wzrost, nászá szczęśliwość. Ze ták wielki urosł: *Filius accrescens:* nie z bespráwiem urosł: *sine præjudicio cujusquam;* z pożytkiem urosł; nam, nie sobie tylko urosł. Iáko dálszym pokáżę Kazániem. A. M. D. G. Ps. 36. Ps. 69. Rom. 6. S. Leo P. Eccle.

Y Coż też po tym, że kto Sápient, Fortunat, Dygnitarz, Potentat, ieżeli sobie tylko? *Suis commodis natus* AA. co po tym, że mądry: ieżeli nikogo nie náuczy, nikomu nieporádźi: *Sibi sapit? Hippias Eleus* wszytkie náuki poiadł, wszytkie rzemięsłá umiał: suknie, obuwie, pierśćień zrobił, ále tylko sobie: *Sibi sufficiens* názwány? Co po tym, że Bogacz spráwował páńskie száty, codźień bánkiet, kiedy tylko sobie: *Dives sibi, pauper amicis:* że y ieden Łázarz przy nim się nie pożywił: *cupiens saturari de micis, quæ cadebant de mensa?* á dopieroż co po tym że skąpiec ná się nie łáskáwy, á dopieroż ná kogo: iáko pies ná śianie: *avarus in nullum bonus, in se pessimus?* Co po tym że *Heliogabalus* dla swoich delicyi, Witelliusz dla swego brzuchá, Domicyan dla swego tylko wczásu Monárchá? że Nero Cesarz czásem rozrutny, nigdy szczodry, záwsze łákomy, wiele potrzebował, ále tylko sobie: káżdemu swemu Vrzędnikowi mowił: *scis quibus mihi opus est.* Co po tym że Alexander wielki, *Antyochus*, ábo ktory z Monárchow, Potentat: kiedy nikogo nie bronił, nie rátował, y owszem napástował, opprymował, swey chćiwośći kwoli: *Cæca cupidine rerum?* Co po tym że, u Poetow, Bukszpan zostáł wielkim postem od drzew y źioł do Iowiszá, áżeby im nieskáźitelną źieloność uprośił: y że uprośił, kiedy tylko sobie: zá to niepłodnośćią skarány? Co po tym że Syllá dla fortunnych sukcessow Felixem ná- Cic. Plat. Iuven. Lu. 16. Senec. ex Publ. Syr. Svet. Dio. Calignan.

 zwány:-

zwány: kiedy o nim mowić trzebá było: że fobie, nie Oyczy-
Svet. znie fzczęśliwy! *Aſpice felicem ſibi, non tibi Romule Syllam.* Ie-
den tylko w Piśmie B. y to w ćiżbie ledwie pomieſzczony So-
2 Eſdr. 10. bek: á żadney nie ma pochwały: y owſzem imię iego znáczy
Interpr. Vocũ in fine Lyr. prożność, álbo roſproſzenie: *Sobec Æquiparatus vanitati, vel appoſitus vacuitati, vel diſsipationi.* Wydátnieyſzy dáleko w Polſkich Herbarzách, herbowny Domow niektorych kley-
not, co ſię *Nieſobiá* zowie. y to mi ſzláchetna oſobá, godny
y godźien pochwały człowiek, co nie Sobek: co mowi z Cyce-
ronem: *Non nobis ſolùm nati ſumus, ortuſq; noſtri partem Patria vendicat, partem parentes, partem amici;* co wzorem Seráfickie-
S. Bonav. in eſſ. S. Fran. go Oycá náſzego: *Non ſibi ſoli vivere, ſed & alijs proficere vult: Nie ſobie ſámemu żyć, áley inſzym służyć, bydź pomocny chce.* Ie-
żeli ma wielką náukę, tedy iey drugim nie zazdrośći, lecz
Sap. 7. chętnie udźiela: *Sine invidia communicat.* Ieżeli bogáty: tedy
Rom. 10. wzorem ſámego Bogá: *Dives in omnes, qui invocant illum;*
podobny do rzeki, z ktorey káždemu wolno czerpáć; iák
hoyny Weſpázyan máwiał: *Haurite ex me tanquàm ex Nilo.*
Ieżeli ieſt Krolem, ábo iáką inſzą nád ludźmi zwierzchność
Dion. máiącym: tedy, iák ſię Adryan Ceſarz deklárował, ták iemu,
nie o ſwoię prywatną, lecz o poſpolitą rzecz idźie: *rem populi eſſe:* kocha poddánych y podánych ſobie iáko Oćiec dźie-
ći, radźi im y o nich, nie ták go iego własne, iáko poſpoli-
te tykáią ſzkody; według nápomnienia Klaudyánowego:

Tu civem patremq; geras, tu conſule cunctis,
4. Honor. *Nec tua te moveant, ſed publica damna...*

Ieżeli niezwyćiężony Potentat: tedy *potens ad ſalvandum:*
Gen. 14. iák niegdy Abráhám: zdobył ſię ná śiłę y ná ludźi, ále ku
obronie y rátunkowi bliźnich, poimáńcow, ktorych z ręku
nieprzyiáćielſkich odbił. To mi *Bonus*, co *Bonifacius:* to
Act. 9. *Dobry*, co *Dobrodźiey:* to *Vas electionis: Náczynie wybráne:*
1. Cor. 10. co nie ſwoiemu, lecz inſzych służy pożytkowi: *Non quærens quod ipſi utile eſt, ſed quod multis.* Gdy ia uważam do pochwa-
S. Thom. ły IOZEFA S. kwádruiące *Thema: Laudis thema ſpecialis:* wielką
1. Cor. 15. w tych słowách uznáię y przyznáię táiemnicę: *Myſterium dico.*
IOZEF imieniem raz miánowány: á co imię znáczy, to rze-
czą dwá rázy wyraża: *Filius accreſcens IOSEPH, Filius accreſcens: Syn przyraſtáiacy IOZEF:* to, daymy, że ſobie; *Syn przyraſtáiacy:*
to nieomylnie, że nam. Ten Syn według Hugoná Kárdy-
nálá, y inſzych, ieſt Chryſtus: ktory ieſt dwákroć Syn: przed
Hugo Card. wieki z Oycá bez Mátki: w czáśie z Matki bez Oycá: *ad ſignificandũ duplex augmentũ, in ſe & in nobis:* ná pokazánie, że dwo-
iáko

iáko roſt: względem śiebie,, ſtawſzy ſię człowiekiem, roſt, iáko człowiek: względem nas, roſt w nas przez chwałę przypadkową, ſobie ná chwałę, nam ná zbáwienie. W ſenśie moralnym według tegoż Hugoná, Iozef ieſt to káżdy według ſtanu y urzędu ſwego ſpráwuiący ſię Prałat: ieſt ſynem przez miłość, przyraſtáiącym przez operácyą: względem ktorey, rzec mogę, że dwoiáko rośnie, w ſobie przez cnotę, w inſzych przez dobry przykład. IOZEF S. ſámego Duchownych Prelátur y zakonnych Przełożeńſtw dawce y rządce P. Iezusa, y Mátki iego przełożony: *Quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam.* Nayiáśnieyſzego Domu godny Parentelát, *de Domo David*, Pomázáńcow Boſkich po linii idący ſukceſſor, y práwy Kroleſtwá Izraelſkiego dźiedźic: *Proximus Regni Davidici hæres*; wielkiego Monárchy Dawidá, lubo dáleki, przećięż nie odrodny, nie tylko według ćiáłá, ále też y według duchá, nie tylko po krwi, ále teży po cnoćie Syn: *Filius David non degenerans à Patre ſuo David*: w świętym przedśięwźięćiu nie doiutrek, w dobrych uczynkách nie łokietek, w áktách heroicznych nie dźiećię, w świątobliwośći nie pigmeyczyk: *IOSEPH autem Vir*; wielki urodzeniem, większy uroſt w cnoty: *Filius accreſcens.* Co naprzod ztąd miárkowáć, że to Oblubieniec nayniewinnieyſzey, y cnot naypełnieyſzey Pánny: *IOSEPH Vir ejus.* Mowi S. Bernárdyn Senenſki: *Quomodo cogitare poteſt mens diſcreta, quod Spiritus S. tanta unione (conjugij ſcilicet) uniret menti tantæ Virginis aliquam animam, niſi & virtutum operatione ſimillimam? Trudno y pomyśleć rozſądnemu rozumowi, żeby miał Duch S. z wolą tákiey Pánny zjednoczyć iáką duſzę, ktoraby y cnotámi tejże Pannie nie byłá podobna.* Co świátowych ludźi łączą ludźie, rodźicy, krewni, opiekuni, przyiáćiele: ludźie ktorych ślepa wola: *Sic volo ſic jubeo, ſtat pro ratione voluntas*; rozum niedołężny: że tylko z widzenia, z powieśći inſzych, z powierzchowney ápparencyi człowieká miárkuią, á co w kim wrę nie wiedzą, *quid latet in homine.* Y nieraz ſię záwodzą; iák Izraelitowie niegdy obráli Krolem Saulá, rozumieli że ná ſwoię lepſze, á oni ieſzcze ſię gorzey mieli; iák Rzymiánie doſtáli Cesárzá Neroná: zdało ſię im że oycá, á oto tyránná: *Dignum imperio niſi imperaſſet*: ták częſtokroć rodźicy &c: upodobáią corce káwálera, ſynowi Dámę: rozumieią, że co dobrego, cnotliwego, á potym żáłowáć muſzą, y czáſem fortuną, bá y zdrowiem przypłáćić tego: *Specie decepti.* Niektorych łączy włáſna ich wola, á rączey ſwáwola:

Matt. 24.

Luc. Burgens.

S. Bern.

To. 3 de S. Ioſ.

la:

la: iáko Dawidá z Vryaszową żoną, Herodá z Brátową, Henryká VIII. Angelskiego Królá poczćiwą żonę máiącego, z niecnotą Anną Boleną; iák w Piśmie S owych śiedmiu, iednego po drugim, z Pánną Ráguelowną Sarą żenił umysł ich bydlęcy, interes nieprzystoyney żądze, y káżdego też z nich zły duch udusił: *dæmonium occidit illos.* Łaczy niektorych łákomstwo: że w látách nierownego sobie, z fortuny tylko biorą przyiaćielá; á po owym do wdowy ábo do wdowcá wstąpieniu drudzy przestępuią przykazánie Boże: *adulterantes.* Sprawiedliwych zaś, Bogá się boiących, nie po swoiey, ale po Boskiey woli chodzących, łączy sam Bog: *DEVS charitas;* Bog nieskończonie mądry, ktory naygłębsze wskroś przenika skrytośći, co w kim wre, wie dobrze ná pámięć: *Ipse novit abscondita cordis.* Kiedy Apostołowie sukcessorá po Iudaszu obieráli, ná tego się sámego Páná zdali, mowiąc: *Domine qui nosti corda omnium.* Cokolwiek Bog obiera, ordynuie, stánowi, czyni, wszytko mądrze, dobrze wszytko: *Omnia in sapientia: bene omnia.* Szczęśliwy, kto według woli tego Páná postánowiony, kto ma przyiaćielá, co mu go Bog náznáczył: *Non ex voluntate carnis.* MARYA ná woli P. Bogá wszytká záwisłá: toć iey postánowienie pod żadną nie podpada censurę swywoli. Bog ią, iáko Mátkę swoię, *ab initio & ante sæcula*, od wiekow wźiął pod opiekę swoię, on ią w instánśie poczęćia iey od grzechu pierworodnego, w cáłym żyćiu od grzechu uczynkowego obronił, on ią wszelkimi łáskámi nápełnił, prerogátywámi ozdobił, on ią, bez wątpienia, w niepokálaną Małżeństwá S. ligę z IOZEFEM S. postánowił: *DEVS conjunxit.* Co zdrowy rozum, y mądrych zdánie perswáduie w kontrákt małżeński wchodzącym, żeby bráć sobie rownego; y Póéta mowi: *Si qua voles apte nubere, nube pari:* to pewniey sam Bog, ieżeli nie rownego, tedy przynamniey bárdzo podobnego świątobliwośćią Mátce swoiey Nayś. dobrał Oblubieńcá: mowi *Didacus Stella: sicut Dominus eam Mulierē elegit, ut Mater esset Filij sui, quâ melior aut similis in universo non reperitur: ita etiam talem Virum in Sponsum illi Matri dedit, quo sanctior aut purior vix queat reperiri: Iáko Oćiec niebieski Synowi swemu wybrał tę zá Mátkę, nád ktorą się lepsza ábo iey podobna w cáłym świećie nie znáyduie: ták też* teyże Mátce dał Oblubieńcá tákiego, że nád niego *świętszy ábo czystszy ledwie się może ználeść.* Dáie tego rácyą Kánclerz Páryski *Gerson*, mowiąc: *Sicut decuit, ut Virgo summa puritate viveret, sic decuit, ut haberet suo modo Sponsum purissimum, qui cum perpetua Virgine permaneret:*

Tob. 6. — Os. 7. — Ps. 43. — Act. 1. — Io. 1. — Ovid. l. ep. 9. Her. — in c. 1. Lucæ. — Ser. de Nat. V

Iáko

Iáko przystało, áżeby Pánná naywyższa czystośćia iáśniáłá, ták przystało áżeby swym sposobem Oblubienicá iáko nayczystszego miáłá, ktoryby z niepokálána Pánna niepokálány przemieszkał. Dla czego powiáda Vczony *Echius*: że *iáko* MARYA *od wiekow przeyrzána byłá zá Mátkę Synowi B. ták záraz IOZEF S. przeznáczony był zá Opiekuná, karmićielá y stróżá IEZVSOWI y MARYI, y przeto należytymi do tego urzędu łáskámi, dárámi od Bogá ubogácony*, według owego Pismá: *Domine prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: Pánie poprzedźiłeś go w błogosłáwieństwách słodkośći.* *Ioannes Gerson*, *Theophilus*, *Chrysostomus*, *Isidorus Isolanus*, *Iacobus à Capite Fontium* y inśi twierdzą: że IOZEF w żywoćie máćierzynskim poświęcony, á potym właśće Bożey utwierdzony, w całym żyćiu swoim żadnemu nie podległ grzechowi, według owego: *Beatus vir qui inventus est sine macula.* A że według S. Grzegorzá: *Minus est mala non agere, nisi etiam quisq; studeat & bonis operibus insudare: Mnieysza iest źle nie czynić, ieżeli kto nie będźie uśiłował y w dobrych uczynkách prácowáć*; tedy IOZEF S. nie tylko w tym perfekt, że nie grzeszył, ále w tym ieszcze większy, że był cnot SS. pełen: *Omnem habens virtutem.* Pokorny: bywszy ták zacnym Párentelatem, nie wstydźił się ćieśielskiego rzemiesłá; powiáda S. Chryzostom, że gdy się P. IEZVS urodźił: *IOSEPH meditabatur, gaudebat natum, & natum non audebat attingere: Rozmyślał IOZEF S. ták wysoka táięmnicę, ćieszył się národzonemu, á tykáć go, przez swoię głęboka pokorę, nie śmiał.* posłuszny; zá roskázem edyktu Cesárskiego y z swoia Oblubienica szedł ná popis, y ná oddánie trybutu. Wierny: o woli P. Bogá przez rewelácye sobie podáney naymniey nie wątpił; (iák uważa S. Chryzostom) nie rzekł: *Tyś Aniele niedawno mowił, że to dźićie zbáwi lud swoy, á teraz sámo śiebie niemoże z niebeśpieczeństw wybáwić, ále nam ućiekáć z nim trzebá? przećiwne to spráwy obietnicom.* Cierpliwy: w niedostatku, w rożnych utrapieniách, w trwodze, w podrożnych fátygách, niewygodách, niewczáśách, nie szemrał, nie nárzekał: choć go przyiąć do gospody nie chćiáno, że aż w pustey stáience, ná wietrze y źimnie stánąć ná noc muśiał, nie przeklinał: będąc pewien że to wola P. Bogá; máiąc ufność, że po tym utrapieniu da mu Bog poćiechę. Rostropny: *Fidelis servus & prudens*: że według owego: *Mądremu dosyć námienić*: Anioł Boży wydáiąc IOZEFOWI ordynáns uchodźić do Egiptu, y záś powroćić do swoiey źiemie, nie dawał informacyi ktoredy, gdźie stánąć, gdźie mieszkáć, lecz (iáko powiáda *Abulensis*) ná

Io. 3. Ser. de S. Ios.
Ps. 20.
Carthag.
Eccli 31.
Hom. 15. in Evang.
Sap. 7.
Ho 8 in Mat.
in 2. Matt. q. 22.

ná Iozefowe ſpuśćił to zdánie: *ubicunq; benè ſibi videretur.* A doſyć, że ſąm Bog wiedźiał: komu Mátki ſwoiey y Syná, ták drogiego powierzył Depozytu. IOZEF kocháiący Bogá y bliźniego, wzáiemną od IEZVSA y MARYI ukochany miłośćią. Prácowity: z dźieśiąći pálcy ſwoich y śiebie, y Oblubienicę ſwoię, y Syná domniemánego żywił. Kocháiący dobrowolne ubostwo, ofiárowánego P. IEZVSOWI od trzech Kroli złotá nie chował, áni zá niego máiętnośći kupował; ále go (iák piſzą niektorzy) ná chwałę Bożą, y ná iáłmużny ápplikował. Ták wielki Swięty: że go ſąm Duch Przenayś. kánonizował, gdy ſpráwiedliwym, przez Ewangelistę P. bydź deklárował: *IOSEPH autem Vir ejus cum eſset juſtus.* Iáko Bog ſąm ſpráwiedliwy y miłośierny, ták y IOZEF: widząc Oblubienicę ſwoię: że poczęłá z Duchá S. á ieſzcze niewiedząc táiemnice: y chćiał ią opuśćić iáko ſpráwiedliwy, y niechćiał iey osławić iáko miłośierny. Krotko mowiąc, S. Chryzostom dekláruie, że dáne IOZEFOWI imię ſpráwiedliwego, wyraża we wſzytkich cnotách doskonáłego: *Iuſtus hìc in omni virtute dicit eſse perfectum.* Aczkolwiek cnotá ſámá ſobie zá honor, ſámá zá fortunę, gdy ſámá zá zápłátę stánie: *Ipſa quidem virtus ſibimet pulcherrima merces;* przećięż ten honor, więkſzy honor: tá fortuná, więkſzą fortunę odbiera:

Virtus repulſæ neſcia ſordidæ,
Intaminatis fulget honoribus;

Rośnie cnotá: *Laudata virtus creſcit:* człowieká w godnośći y ſzczęśliwośći pomnaża, nád niebo wynośi: *Vehet ſuper æthera virtus.* Wielki IOZEF S. w cnotách, więkſzy urost w honor y w ſzczęśćie, że ſobie záſłużył u Bogá ták godną Oblubienicę, według słow Syrácydeſá: *Pars bona, mulier bona, in parte timentium DEVM, dabitur viro pro factis bonis: Część dobra, biáłogłowá dobra, ná ſtronie boiących ſię Bogá, będźie dána mężowi zá dobre uczynki.* Y to dár nie poſpolity: że Ioſ. 15. Kaleb Othonielowi, zá przysługę káwálerſką, zá dobyćie potężney nieprzyiaćielſkiey fortece Káryáthſeferu dał Axę corkę ſwoię; że temu, ktoby z pryncypałem y czołem woyſk Filistyńſkich stráſznym olbrzymem potkał ſię y onego zwyćiężył, deklárował Monárchá Izráelſki Saul ſwoię corkę dáć zá to; y ták niektorzy Ceſárze, Krolowie, Rzeczypoſpolitey y ſobie záſłużonych, godnych ludźi uczćili, udárowáli: że im corki ſwoie ofiárowáli, *pro factis bonis.* Bog podobnym ſpoſobem Abráhámowi wiernemu ſwemu urodźiwą y poczćiwą Sarę, Izáákowi wybránemu ſwemu ná ćiele y ná duſzy

piękną

Iſid. Iſolanus. p. 4. c. 9.

S. Paſchaſ.

Ho. 4 in Mat.

Sil. Ital. l. 13. de bel. Pun.

Horat. O. 2: l. 3.

Ovid. 4. de Pont.

Maph. apud Virg. 1. 13.

Eccli. 26.

1. Reg. 17.

piękną Rebekę, Iákobowi kochánemu swemu śliczną y dobrą sporządźił Ráchelę. Pomieniona Ráguelowna, śiedmkroć od Rodźicow zá mąż wydána, wszytkich pozbáwiona: bo nie owym niegodnikom, lecz bogoboynemu Tobiaszowi od Bogá náznáczona byłá: iák Anioł Oycu iey powiedźiał: *Quoniam huic timenti DEVM debetur conjunx filia tua.* Co niegdy Prothágorás zá wielkiego swego nieprzyiaćielá wydał corkę swoię; spytany czemu? odpowiedźiał: żem mu nie miał co gorszego dáć. Znáć że to piękne było ládáco: że nią ádwersarzá swego záráźił, opętał, otruł, coś mu przykrzeyszego nád śmierć zádał: *Amariorem morte mulierem*; co nie ieden złą żonę máiąc, mowi: że mnie nią P. Bog zá moie grzechy ćięszko skarał: to naywięcey spráwiedliwy z dobroći żenney od Bogá szczęśliwy: *Mulieris bona beatus vir.* A możesz bydź kto szczęśliwszy nád IOZEFA Swiętego? pytaymy ráczy: á możesz bydź kto drugi ták szczęśliwy iák IOZEF święty? ktoremu w zasługách iego dał Bog Oblubienicę, ktora między corkámi Adámowemi iest iák lilia między ćierniem, nie tylko iedná táką naynie winnieysza, nayśliczniejsza, ále też y naylepsza, y owszem według S. Grzegorzá Náz. *Generis humani bonum.* Coż rzekę o godnośći MARYI, ktora *excedit omnem altitudinem, quæ post DEVM dici vel cogitari potest?* oto rzekę: że IOZEF z tey swoiey Nayświętszey Oblubienice: *Filius accrescens.* Przyrosło Dawidá, gdy z pástuszki został źięćiem Krolewskim: przyrosło w Roku 1034. Micháłá złotniczká iednego, gdy go Zoe Cesárzowa wschodnią zá męża wźięłá; bo przez to pánem wielkim, gdy Monárchą został: Y ták nie iednego przyrosło w fortunę, w kolligácyą, w godność, gdy mu się bogáta y godna dostáłá żoná, iak Sálomonowi mądrość, z ktorą mu w posagu wszytkie, co tylko bydź mogły, w dom przyszły dobrá: *Omnia bona pariter cum illa.* A dopieroż IOZEFA S. o iáko przyrosło! gdy go Bog uczynił Mátki swoiey głową: *quoniam vir caput est mulieris*; gdy go nią ukoronował: *Mulier diligens corona est viri sui.* Mowi *Ioannes Gerson*: *O miranda prorsus IOSEPHE sublimitas tua! ó dignitas incomparabilis! ut Mater DEI, Regina Cæli, Domina mundi, appellare te Dominum non indignum putaverit*: *O podźiwienia godna IOZEFIE wspániałość twoiá! o godność nieporownána! że Mátká Boska Krolowa niebieska, Páni świátá, zwáć cie Pánem swoim nie ma sobie zá rzecz niegodna.*

Ant. Ser. de mal. Mul.

Eccl. 7.

Eccli. 26.

Orat. de Chr. pass.
S. Ansel. l. de excell. V. c. 2.

Baron. & hic Mich. ex adult. Imp.

Sap. 7.

Ephes. 5.
Prov. 12.
Ser. de Nat. V.

D Większy

Większy ieszcze dowod cnot y zasług IOZEFA S. że to
Luc. 3. domniemány Oćiec Iezusow: *ut putabatur*; Oćiec, lubo nie
rodzony, przećież słusznie y prawnie Oycem zwány: *Pater
non generatione sed legitima appellatione;erat enim legitimus Maritus*
Origenes hom. *B. Virginis, ac per hoc legitimus Pater IESV meritò appellabatur;*
17. in Lu. c. 2. *præter hoc, quod officio curæ Pater erat.Eccli.* 11. Powiáda Syracydes: że po dźiatkách znáć Oycá: *In filijs suis agnoscitur vir;*
według powieśći IEZUSOWEY, gdy owoc dobry, przyznáć
trzebá, że drzewo nie ládáiákie: *Non potest arbor mala bonos*
Matt. 7. *fructus facere.* Nic to u świátá choć rodzony Oćiec: wstyd zá
niego, gdy ubogi; mowiemy: złodźiey mi nie brát: y oćiec
nie ktorym nie oćiec, gdy złoczyncá. A dopieroż u Bogá.
Własny iego w dźiedźicznym práwielud Izráelski, że ládáiáki,
Osee. 1. tedy się go Bog zápárł; *Vos non populus meus.* Niech będźie y
nie spłodzony, że tylko przysposobiony syn Monárchy krorego, ma sobie záhonor ták godnym popisowáć się Oycem:
Honor parentum redundat in filios. Y cáła Oyczyzná iednego miłośniká y obrońcę swego nie wstydźi się swym Oycem
názywáć *Patrem Patriæ.* Z pokory co prawda P. IEZVS,
Synem Boskim bywszy, synem się człowieczem miánował:
Filium hominis; ále prawdę mowił, bo się docześnie urodźił
z Nayś. Mátki stawszy się człowiekiem: *Incarnatus ex MARIA
V. & homo factus*; że IOZEFA S. nie miał zá sromotę swym
Oycem tytułowáć, znáć że się zá niego nie powstydźił. Mo-
Ser. 2. sup. wi S. Bernard: *Conijce ex hac appellatione, qua, licet dispensatoria,*
Missus e. *meruit honorari à DEO, ut Pater Domini & dictus & creditus
sit: Dorozumiey się z tego nazwiská, ktorym Bog IOZEFA uczćił,
że Oycem IEZVSOWYM był miánowány y zá tákiego miany:
co to muśiał bydź zá człowiek.* Nápisał Ennodius: *Suspecta est*
in Paneg. *obedientia quæ famulatur indignis: podeyrzáne iest posłuszeństwo
ktore służy niegodnym* P. IEZVS niewinny Báránek, y wustách iego nic się nie ználázło, coby szczerośćią nie pachnęło:
1. Pet. 2. *Nec dolus inventus est in ore ejus*; á dopieroż w uczynkách nic
Ps. 91. się nie pokaże podeyrzánego: *quoniam rectus Dominus*; więc
że IOZEFOWI S. nie tylko Synem się liczył, ále też był posłuszny iáko Oycu: z tąd miárkowáć, co to IOZEF S. zá godny człowiek! Przyznáć że *Filius accrescens*: wielki wzrostem cnoty y łáski Bożey, iáko czyta Lyran; á iáko *Glossa:
wielki wzrostem cnoty y godnośći: accrescens virtute & dignitate*:
á to (iák mowi S. Hieronim) nie tylko dla iedney cnoty ále dla
in Matt. 1. wszytkich: *propter omnium virtutum perfectam possessionem.*
apud Alberi- Mowi *Richardus de S. Victore*: *DEVM habere hominem patrem,*
cum.

humi-

humilitas incomparabilis: hominem habere Filium DEI subditum; sublimitas ineffabilis & inæstimabilis: Bogu mieć człowieka Oycá, pokorá nie porownána: człowiekowi mieć Syná Bożego poddánego, godnośc niewymowna y nieoszácowána. Ieżeli *Ptolomeus Soter* Krol Egipski, gdy rezygnował krolestwo synowi swemu Philádelphowi, y gdy był ná koronácyi iego, iáko kto z pospolitych pánow z dáleká się tylko ceremoniom y pompie tryumfálney przypátruiąc, rzekł ná wszytek głos: *Omni regno pulchrius est Regis esse patrem*: nád wszelkie krolestwo pięknieysza iest Krolewskim bydź oycem; tedy dáleko bárdźiey nam, ná świętego zápátruiąc się IOZEFA, záwołáć potrzebá: nád wszelkie honory ozdobnieysza iest, nád wszelkie Cesárskie y krolewskie prerogátywy większa prerogátywá, bydź Oycem Królá nád krolmi, Páná nád Pány, sámego IEZVSA: *Omni regno pulchrius est.* Wielká to co powiáda *Isidorus Isolanus*: że IOZEF S. *gessit personam DEI Patris, dum ejusdem Verbi incarnati putabatur esse Pater: nośił ná sobie Osobę Bogá Oycá, gdy tegoż co y on Słowá Wćielonego był miány zá Oycá*; że Bog Oćiec ktory się deklárował chwały swoiey drugiemu nie dáć; *Ego gloriam meam alteri non dabo*: IOZEFA S. do swego Oycowskiego przypuśćił tytułu: *Tantùm ei honoris & excellentiæ tribuit, ut cum eo gloriosum titulum Paternitatis divideret*; do tego tytułu, ktory Synowi y Duchowi S. nie iest spolny (gdyż *unus Pater, non tres Patres*: *Trzy Osoby, ieden Bog, ieden Oćiec, nie trzech Oycow*) mowi Vczony Sylveira: *Pater in æterna generatione essentiam & omnia attributa communicat Filio & Spiritui S. at nomen Patris, ut incommunicabile, sibi retinet; hoc tamen eminentissima quadam participatione communicavit IOSEPH, ut Pater Christi putatitius diceretur.* Co uważáiąc Carthagena tego iest zdánia: że IOZEF, względem tey godnośći, przerosł wszystkich (świętych) ludźi: *ut ei conveniat illud Eccle: c. 4 Vnus est, & secundum non habet.* Y prawdźiwie! Przerosł IOZEF S. Adáma: bo Adam gospodarzem był źiemskiego Raiu, IOZEF Gospodarzem sámego niebieskiego krolestwá *Regis & Reginæ cæli*; Adam był pánem, że mu Bog pod władzą dał wszytko, iák mowi Prorok: *Omnia subjecisti sub pedibus ejus*; á coż to iest wszystko? oto *Oves & boves universas, insuper & pecora campi: volucres cæli, & pisces maris: bydło, zwierzętá, ptástwo, ryby*: wszytko to nic przećiwko temu, co dał pod moc IOZEFOWI, gdy sámego śiebie. Przerosł IOZEF S. Noego: bo Noe był dyrektorem Arki, ktora narod ludzki względem ćiáłá, ku doczesnemu żywotowi

Conc. de S. Ios.

Iustinian

1. p. c. 16.

Isai. 42.

Theatr. glor. Ss. Iusian.

S. Athan. in Symb.
Sup. Evan. t. 1. c. 10. q. 2.

de Sacr. arc. cult & dev. erga B. V. ac S. Ioseph. §. 2. 11.

Ps. 8.

ſálwowáłá: á IOZEF S. dyrektorem zoſtał miſtyczney Arki, ktora nam Sálwátorá względem duſze y ćiáłá ku żywotowi wiecznemu urodźiłá. Przeroſł IOZEF S. Abráhámá w tym: że Abráhámá Bog uczynił Oycem wielu narodow, á IOZEFA tenże Bog Synowi ſwemu dał zá Oycá. Przewyżſzył Izáákiá, ktorego Bog chćiał mieć ná ofiárę, á Iozefowi ſam ſię zá ſyná ofiárował. Przeroſł IOZEF S. Iákobá, owę iego we śnie widźiáną drábinę, na ktorey naywyżſzym ſzczeblu Pan ſię wſpierał: mowi *Rupertus* Opat: *Scala illa, iſta eſt generatio IESV Chriſti, & latera ſcalæ ſunt ſummi Patres, vel Principes ſunt hujus generationis Abraham, atq; David, ad quos promiſsio facta eſt. Supremus hujus ſcalæ gradus, cui Dominus innixus eſt, iſte eſt B. IOSEPH, Vir M.* Przeroſł Iozefá ſtározakonnego: bo támten ſzáfował Egiptowi chleb ćieleſny, ten cáłemu świátu chleb niebieſki: támtemu Krol Pháráo ſwoy złoty łáńcuch dał ná ſzyię, ná pálec ſwoy krolewſki ſygnet, temu Bog dał ślubny z Márya Pierśćień, ſam ſię ten nieoſzácowány kleynot nie raz mu u ſzyie wieſzał: *Deq; viri collo dulce pependit onus.* Támtemu przez ſen ſłońce, xiężyc, y gwiazdy ádorácyą czyniły: temu Słońce ſpráwiedliwośći y Xiężyć myſtyczny ná iáwie uczćiwość y poſłuſzeńſtwo świadczyły. Przeroſł IOZEF S. Moyżeſzá, ktorego Bog Pháráonowym uczynił Bogiem: *DEVM Pharaonis*: IOZEFA Syn Boſki Bogiem nieiáko ſwoim, gdy ſwoim uczynił Przełożonym: *& erat ſubditus illi.* Przeroſł IOZEF S. Iozuego: bo támtemu ſłońce ſtworzone poſłuſzne było, temu záś ten, przez ktorego ſłońce y wſzytko ſtworzone, *omnia facta ſunt*, świátłość nieſtworzona, ſłońce ſpáwiedliwośći poſłuſzeńſtwo oddawáło. Krotko mowiąc: przeroſł IOZEF S. Pátryárchow: bo czego oni uprágnęli, á tylko ſię nádźieią ćieſzyli, to IOZEF w ſkutku otrzymał. Przeroſł Prorokow: bo co oni w duchu tylko z dáleká widźieli, przyſzłym wiekom opowiedźieli, to on w rzeczy ſámey oglądał. Przeroſł Apoſtołow: z ktorych żaden że nie był IOZEF, nie ládá w tym táiemnicá. Nawet gdy ná mieyſce Iudaſzá, święte *Collegium* złożyło Elekcyą, y wyſtawiło dwu Kándydatow, Iozefá y Máćieiá: *Cecidit ſors ſuper Mathiam*: padł los ná Máćieiá. á czemu nie ná Iozefa? ktorego świątobliwość ták byłá wielka: że go zwano ſpráwiedliwym: *cognominabatur Iuſtus*; godność ták wyſoka: że mu w kándydácyi pierwſze mieyſce dano? Mowi S. Laurenty Iuſtynian: *Quis non prætuliſset ex his IOSEPH Iuſtum cognomentô & vitâ? & tamen aliter judicavit*

de gloria Filij hominis L. 2.

Ovid. e Faſt.

Act. 1.

in Conc. S. Mat.

cavit Omnipotens, cujus judicia longe ab humanis dissimilia sunt: Ktoby nie przeniosł z tych Iozefá spráwiedliwym náźwánego y będącego? (*Primò nominatus, solet cæteris paribus præferri: Pierwszego Nominatá zwyczáynie nád inszych rownych mu przekładáią.*) A przećię ináczey skazał wszechmogący, ktorego sądy od ludzkich dáleko są rożne. Drugi Iozef godny Doktorá narodow, od sámego Duchá Przenayś. wybrány, kollegá, powiáda *Carthagena*: że iák ná Apostolską wźięty iest funkcyą, ták się iuż nie Iozefem miánował, ále Bárnábą, iáko go Apostołowie názwáli: *Ioseph qui cognominatus est Barnabas ab Apostolis.* A to czemu, ieden Iozef nie stánął Apostołem, bywszy ná tę godność podány: drugi ná tenże urząd postąpiwszy, IOZEFEM miánowáć się przestał? Dáie rácyą *Carthagena*: że ták Bog ordynował: *ut singularitas & excellentia cujus nominis Ioseph in B. nostro Ioseph solùm effulgeret*: áżeby osobliwość y wspániáłość tego imienia w sámym tylko Iozefie S. iáśnie się wydawáłá. Przerosł IOZEF S. Apostołow w tym, co uważa *Isidorus Isolanus*: że *Amicos Christus vocavit Apostolos, IOSEPHUM Patrem ipse DEUS & homo nominabat: Przyiaćiołmi Chrystus názwał Apostołow*, (*Lu* 12. *Io.* 15.) *Iozefá czymśi nierownie więcey gdy Oycem swoim tenże sam Bog y człowiek mianował.* Powiáda tenże: że cztery są własnośći Apostolskiey godnośći: Káznodźieystwo: *Euntes prædicate*: mowienie z Duchá S. *Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri &c*: Ozdobá świáta gdy oświecenie: *Vos estis lux mundi*: władza ná rozgrzeszenie: *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis &c*: te własnośći są od Chrystusá, dla Chrystusá, pod Chrystusem, własnośći Iozefá S. záślubienie MARYI, domniemáne Oycostwo Krolá naywyższego, opieká nád Messyaszem, wychowánie Zbáwićielá wszytkich. á te własnośći wszytkie są od Chrystusá, dla Chrystusá, nád Chrystusem. Przerosł IOZEF S. wszytkich Sług Boskich, iáko domniemány Oćiec Páński: *Quia patris appellatio majorem authoritatem præsefert*; większym nád inszych, bo synowskim áffektem od IEZUSA ukochány (iák źrenicą w oku: *Isol. p.* 4. *c.* 9. iák żyćie własne: *Sylveira t.* 1. *c.* 10. *q.* 23.) większemi nád inszych łáskámi udárowany: (*Suar. cit. sec.* 1.) nád inszych uczczony, z dániem S. Augustyná, ktory *Ser.* 8. *de temp.* inszych świętych rowna do gwiazd, á Iozefá S. do słońcá. Ná tym pádole płáczu IOZEF S. nád inszych szczęśliwszy: że co náprzykład, Symeon spráwiedliwy, nász Seráphicki Oćiec, S. Antoni Padewski, S. Káietan, B. Stánisław Kostká y inśi niektorzy, żyiąc ieszcze ná świećie, P. Iezusá w dźie-

E ćinney

l. quoties ff. de us. fr. Tiraquel l. de jure Primog.

Act. 13.

Act. 4.

part. 4. *c.* 7.

Isid. Isol. p. 3. *c.* 18.

Mar. 16.

Matt. 10.

Matt. 5.

Io. 20.

Suarez: p. 2. *t.* 2. *disp.* 8. *sect.* 1.

Cart. t. 2. *h.* 18. 1.

Engelgr. Cal. Panth. in festo S. Ios. ćinney postáći, ná ręku swoich mieli: co Teresá *de la Cerda*, pilnuiąc po wypraniu schnących korporałow, ogladálá málenkiego P. IEZVSA, na owych korporałách śiedzącego, y w nich się uwiiáiącego; to tey poćiechy raz tylko, á niech kilká rázy było. u IOZEFA S. codźienne to były delicye: nápiastował się, náśćiskał, nácáłował, nie tylko się nápátrzył, ále też y násyćił się duchownie tego Páná: *in quem desiderant Angeli prospicere.* 1. Petr. 1. *Ier. 1.* Szczyći się Prorok: że się raz ust iego wszechmocna dotchnęłá ręká: *misit Dominus manum suam, & tetigit os meum.* A dopieroż co zá zászczyt IOZEFA S. że rączętá málenkiego IEZUSA, podobno nieraz, ust iego; twarzy, uszu, rąk, dotykáły, nieraz go ugłaskały, uśćiskáły. Rosły cudotworne rączki: służyły Oycu, co trzebá było podawáły, wiorki zbieráły: *ministraverunt manus istæ*: dorosłe robić mu ćieśiołki pomagáły: *in laboribus à juventute.* Ps. 81. Co dobry P. IEZVS, y śiebie udźielny, dał Piotrowi tonącemu rękę, Ianowi drzymiącemu pierśi, Tomaszowi wątpiącemu bok, Mágdálenie pokutuiącey nogi: to Iozefowi dał śiebie wszytkiego: *& erat subditus.* Więcey rzekę: że IOZEF S. przerosł y sámych Aniołow: poniewaz, według Apostołá, żadnemu z nich Bog nie rzekł: *Synem moim iesteś ty: Cui enim dixit aliquando Angelorum: Filius meus es tu?* Hebr. 1. A Iozefowi S. podobno nie sto rázy, mowił: Oycze moy. Ieżeli ieden z Pánow Węgierskich, że mu synáczek Xiążęcy S. Stefan, pierwszy potym Krol Węgierski, ná ręku iego będacy, iáko máleńki ná ten czas dźiećiná, mowił: *Tátá*; ták się bardzo z tego ow Pan ćieszył, ták to sobie miał zá wielką rzecz: że ná owym mieyscu Miásto zbudował, y na tę pamiątkę, od słowá dźiećinnego, *Tátá* nazwał. Ioan. Iahoda in alloc Sacr. de S. Ios. Coż rozumiećie AA. iák to wielka poćiechá, iák wielka szczęśliwość IOZEFA S. że mu Krol niebá y źiemie w dźiećinstwie swoim Tata ábo temu podobne słowo mowił: *O quanta cum dulcedine audiebat IOSEPH balbutientem puerum se Patrem vocare!* Á dopieroż gdy potym rzetelnie, z áfektem y z uczćiwośćią, mowił mu: Oycze! *Ioannes Gerson*, uważáiąc tę szczęśliwość y godność IOZEFA S. mowi: *Quantus existimandus est in gloria Iustus IOSEPH, & in Cælis, qui talis ac tantus inventus est in miseria, & in terris? Iák wiele nam teraz szácowáć spráwiedliwego Iozefa w chwale wiekuistey w niebie, ktory się ználazł táki y ták wielki w mizeryi ná źiemi?* in serm hab. in Concil. Const.

Ze táki urosł nam nie sobie, z tąd miárkuymy: że iest spráwiedliwy, tę cnotę máiący, ktora, według S. Bernárdá, L. 1. de Offic. cudze-

cudzego nie prágnie: co komu należy, oddáie: ktora nie dba o swoy pożytek, ázeby záchowałá pospolitą słuszność: *Iustitia est virtus quæ nihil alienum vendicat: quæ cuilibet dat, quod suum est: quæ negligit propriam utilitatem, ut servet communem æquitatem.* Zdániem S. Bázylego: y to cudze, co kto ma názbyt; co ma nád swoię potrzebę, to mu Bog dał dla bliźniego. Więc mowi ten S. Doktor do każdego bogátego á skąpego: *Est panis famelici, quem tu tenes: nudi tunica, quam conservas: indigentis argentum, quod possides: Iest to głodnego chleb, ktory trzymasz: nágiego suknia, ktorą chowasz: potrzebuiącego piniądze, ktore masz.* Nie chce tego rozumieć dobr ziemskich nienásycony łákomiec: cudze y z inszych ręku wydźiera, wydártego wroćić, á dopieroż tego co iest w possesyi własney iego, dáć komu nie gotow: *in nullum bonus.* Dla śiebie iednego tyle zbiera, ileby dla wielu bydź mogło: iutrá nie pewien, chowa ná dálsze látá: *in annos plurimos*; ma táki dostátek, że go sąm nie pożyie: á przećię nikogo przy sobie nie pożywi: *in nullum bonus:* tym sámym niespráwiedliwy: *Dives iniquus: S. Hier.* Spráwiedliwy, zdániem Goffridá Opátá, ten iest, ktory nie tylko o śię, ále y o bliźnich troskliwy: *Iustus est, qui non solùm de se, sed etiam de proximis suis solicitus est:* ták myśli y stára się o drugich iáko sąm o śiebie, według Przykazánia B. *Diliges proximum tuum sicut teipsum*; swoy własny ma dostátek, á nie dla śiebie tylko: *verùm in aliorum quoq; utilitatem:* lecz y ná inszych pożytek, ktorzy swego nie máiąc z iego szczodrobliwych ręku dobr iego záżywaią. Cnotliwy człowiek, nic złego nie czyni, á wiele złego ćierpi, z tym wszytkim, według słow S. Chryzostomá, *in commune commodum vitam instituit: Ná pospolitą wygodę żyćie swoie stánowi.* Spráwiedliwy Abráhám, náder ludzki. Spráwiedliwy Lot, w domu swoim káżdemu podrożnemu rad. Spráwiedliwy Tobiasz, miłośiernych uczynkow pełny. Spráwiedliwy Iob, chlebá káwałká nie ziadł, ktorymby się z ubogimi nie dźielił; owce chował nie dla śiebie tylko, lecz y dla ubogich: *de velleribus ejus calefactus est pauper.* Spráwiedliwy Dawid, ná doro pospolite y żyćie swoie łożył. Spráwiedliwy swoie ma, iák nie swoie, sąm náwet iák nie swoy: bo nic nie odmowi, y sąm, choćby też nie proszącym, chętnie się ná ich potrzebę ofiáruie: *Nil negat, & se vel non poscentibus offert.* Spráwiedliwy iáko rola, ábo łąká, nie sobie trawę, zboże rodźi: iáko świecá, ábo pochodnia, nie sobie lecz Bogu, ábo ludźiom pali się y trawi: *alijs serviendo*

in hom.

Lu. 16.

Ep. ad Heliod. de Pur.

S. Chrysost. hom. 15. in Mat.

Iob. 31.

1. Reg. 17.
2. Reg. 24.

Claud. L. 1. in Eutrop.

viendo consumitur: iáko pszczołá, nie sobie prácuie: iáko owcá, nię sobię wełnę nośi. Psalmistá P. mowi: *Iustus ut*
Ps. 91. *palma florebit*: Spráwiedliwy iáko pálmá kwitnąć będźie. Pálmá w Egipćie, powiádáią, że trzy sta sześćdźieśiąt pożytkow (nie sobie lecz ludźiom) czyni: zkąd iey przypisano: *L. Tota quanta est, in fructus abit.* Kośćioł B. y Doktorowie SS. spráwiedliwego rownaią do słońcá, ktore nie sobie ále nam, oświecáiące y ogrzewáiące rospośćiera promienie. Spráwiedliwy iest iák Doktor narodow, ktory wszytkim stał
1. Cor. 9. się wszytko: *Omnibus omnia factus*; y owszem spráwiedliwy, iest náśládowcą Chrystusá, ktory się wszytek ná nász wy-
S. Bern. ep 2. dał pożytek: *totus expensus*. Więc że IozEF S. iak świádczy S. Ewángelia, iest spráwiedliwy: toć nie sobie, lecz nam, urosł ták wielki, ták godny, ták szczęśliwy: *Filius accrescens.*
Serm. de S. Ios. Ten IOZEF, ktorego S. Bernárdyn Senenski bydź przyznaie: *Mundissimum in Virginitate, profundissimum in humilitate, altissimum in contemplatione, ardentissimum in charitate*: *Nayczystszym w pánienstwie*, nayglębszym w pokorze, naywyższym w Bogomyślnośći, naygoráiętszym w miłośći. Nie byłby
in hom. táki, gdyby tylko sobie. Ponieważ S. Grzegorz Papież powiáda: że ten mniey kocha bliźniego, kto się y tym, co ma potrzebnego, nie dźieli z nim, w potrzebie iego: *Minus proximum amare convincitur, qui non cum eo, in necessitate illius, etiam ea, quæ sibi sunt necessaria, partitur.* Miłość, według S.
Ser. 18. in Cant. Bernárdá: *vult abundare sibi, ut possit omnibus; servat sibi quantùm sufficit, ut nulli deficiat: Chce mieć dostátek sobie, áżeby mogłá wszytkim; chowa sobie, ile można, áżeby iey dla nikogo nie brákowáło.* Miłość, według Apostołá, nie intereśántká, pártykulárnego dobrá nie prágnie, swego pożytku nie szuka:
1. Cor. 13. *non quærit quæ sua sunt*; według S. Augustyná, miłość *omnibus prodesse* wszytkim pożyteczna bydź chce. *Act. 4.* że miłość sercá wiernych ziednoczyłá: *Multitudinis credentium erat cor unum*: y nikt też choć swemu własnemu nie mowił, moie to: *nec quisquam eorum quæ possidebat, aliquid suum esse dicebat*; co kto miał, co kto nábył, co kto zárobił, wszytko było spolne: *erant illis omnia communia.* Powiáda *Rupertus* Opát, że Duch Przenayś. w serce IozEFA S. wlał Oycowską miłość przećiwko domniemánemu Synowi. powiadáią wszyscy prawie; że IozEF S. P. IEZVSA, ile Bogá, iáko wierny sługá iego, ile człowieká, iáko dobry Oćiec naymilszego Syná, Máryą, iáko swoię w niepokálánym postánowieniu Oblubienicę srodze ukochał, y wzáiemnie od nich ukochány; ták dálece że iego z nimi y ich z nim iedno było serce. Więc że
miłość

miłość Bogá nie ieſt bez miłośći bliźniego, według Apoſtołá: *Hoc mandatum habemus à DEO: ut qui diligit DEVM, diligat & fratrem ſuum*: tedy IOZEF S. ponieważ ukochał Bogá y nas też w Bogu y dla Bogá ukocháć muśiał: kto go z nas wzáiemnie ukocha, w tey zobopolney miłośći, będźie należącym do wielkiey zasług y prerogátyw iego máiętnośći: według owego: *Amicorum omnia ſunt communia.* 1. Io. 4.

Wielka niegdy prerogátywá IOZEFA S. ná źiemi, *in miſeria & in terris*, wielka teraz w niebie, *in gloria & in cœlis.* Co kiedyś Krol *Aſſuerus* czyniąc Márdocheuſzowi honor, dał mu Sygnet ſwoy: *Tulit rex annulum, quem ab Aman recipi juſſerat, & tradidit Mardochæo*: uczynił go ſwoim Máiordomem, przednim pánem Páłacu ſwego, wielkim rządcą, y wiele mogącym: *Principem Palatij. & plurimùm poſſe*: to *Didacus de Celada* powiáda, że: *Princeps Palatij eſt IOSEPHVS &c*: *Pánem przednim Páłácu niebieskiego ieſt IOZEF, ktorego* myſtyczny *Aſſverus*, Bog wćielony Chryſtus, y myſtyczna Eſter, to ieſt, Oblubienica iego Bogárodźicá, ſłucháią: *Verè olympij Palatij Princeps, cui ſignatorius annulus traditus eſt: neq; enim tantùm in terris, ſed in cœlo etiam paterna authoritate, & ſupplici omnipotentia principatur*: *Záprawdę Páłácu niebieskiego ieſt przednim Pánem, ktoremu Sygnet Krolá niebieskiego (znák wielkiey władzy) dány ieſt: nie tylko bowiem ná źiemi, ále też y w Niebie Oycowską powagą, y pokorną (w ſwych prośbách) wſzechmocnośćią pánuie.* *Ioannes Gerſon* tákże mowi: *Quanta fiducia IOSEPHI! quanta vis impetrandi! quia dum Vir Vxorem, dum Pater Filium orat, velut imperium reputatur*: *O iák wielka ufność IOZEFA! o iák wielowładna przyczyná! że gdy Oblubieniec Oblubienice, gdy Oćiec Syná prośi, tá prośbá zá roskaz ſtánie.* Nie dármo Kośćioł B. w ſwoiey, ná Vroczyſtość tego świętego, Modlitwie, ták do Bogá ſuplikuie: *Nayświętſzey Rodźićielki twoiey Oblubiencá, prośimy Pánie, zasługámi niech będźiemy wſpomożeni: áżeby, co możność náſzá nie otrzymuie, to nam zá iego przyczyną było dano.* Wie pewnie z Duchá S. Kośćioł B. że nie máſz tego czegoby IOZEF S. u P. IEZVSA, iáko Oćiec, lubo domniemány, u Syná nie uprośił. A że ták możny nam nie ſobie tylko, dowodzę Sentencyámi S. Bernárdá, ktory naprzod, konfrontuiąc tego Swiętego z owym iednym z dwunaſtu ſynow Iákobá Pátryárchy Iozefem, mowi: *Ille frumenta ſervavit non ſibi, ſed omni populo: iſte panem vivum è cœlo ſervandum accepit tam ſibi, quam toti mundo*: *Ten támże zboża chowáł nie ſobie, ále wſzytkiemu ludowi: ten chleb żywy z niebá*

Eſter. 8.

Eſt. 9.

tr. app. de Eſt. figur. §. 399. 6.

in Ioſephina

niebá do ſchowania wźiął ták ſobie, iák cáłemu świátu. To ná źiemi. á w niebie? Co pomieniony Miodopłynny Doktor o
Ser. 8. S. Wiktorze powiedźiał: *Bonus mediator, qui ſibi jam poſtulans nihil, totum in nos transferre deſiderat, & ſupplicantis affectû, & ſupplicationis fructum. Quid enim poſtulat ſibi, qui nullius eget?* to ia dáleko bárdźiey o Iozefie S. rzec mogę: *Dobry pośrednik (ponieważ ták możny) ktory ſobie* iuż o nic nie proſząc, wſzytko ná nas przenieść prágnie, y proſzącego áfekt, y prośby pożytek. Czegoż bowiem ma dla śiebie prośić ten, ktory iuż nic nie potrzebuie? Iák ow figuruiący do bráći ſwoich, ták ten figurowány do nas rzeczą ſamą mowi: *Pro*
Gen. 45. *ſalute veſtra miſit me DEVS ante vos: Dla zbáwienia wáſzego posłał mnie Bog przed wámi;* to ieſt: dla wáſzego dobrá, zdrowia, zbáwienia, zá Oycám Iezuſowego domniemány, łáſką ták známienitą ubogácony, godnośćią ták wyſoką uczczony, chwałą ták wielką ozdobiony, ták wiele u Bogá mogącym uczyniony: *Pro ſalute veſtra.* Nie owći to wſpołwięźień pomienionego IOZEFA, ktory zá dobrą w táráśie kompánią, zá poćieſzne ſnu wytłumáczenie, ſam uwolniony, do dawney godnośći przywrocony, w ſzczęśćiu o kogo nie
Gen. 40. dbáiąc, owego tłumáczá ſwoiego zápomiał: *oblitus interpretis ſui.* Nie owći to ſzaleniec, co że ſpánoſzał, tym ſamym zánimuſzał: że ſię z ubogiego w páná przemienił, y przeto ſię odmienił, według ſłow S. Innocentego Papieżá: *Præſu-*
L. 1. de Cont. ſæc. c. 30. *mit ſe meliorem, quia crevit in ſuperiorem: priores dedignatur amicos, notos ignorat heſternos, comites contemnit antiquos, vultum avertit, viſum attollit.* IOZEF S. náśládowcá ſámego IOZEFA, ktory pierwſzy po Krolu Pháráonie cáłego Ægiptu zoſtawſzy pánem, zápomniał, krzywdy ktorą miał od bráći, ále nie bráći ſwoich: nie wſtydźił ſię zá nich przed Mo-
Gen. 47. nárchą, choć ubogimi páſterzmi byli; y owſzem ſam muſ ich prezentował, w łáſkę pánſką zálećił. IOZEF S. náśládowcá Nayświętſzey Oblubienice ſwoiey, ktora choć Mátką B. zoſtáłá, przećię bydź pokorną nie przeſtáłá: nie miáłá
Luc 1. ſobie zá dyshonor z wizytą iść pieſzo do Elżbiety. IOZEF S. Oćiec domniemány y naśládowcá ſámego IEZUSA, ktory będąc Pánem niebá y źiemie, był oraz pokornym: nie miał
Io. 13. ſobie zá ſromotę, y nogi Apoſtołom umywáć. IOZEF S. ieſt ten, u ktorego dobrze komu czynić w zwyczay weſzło, w práwo ſię obroćiło: *Conſvetudo altera lex.* Iáko Abráhám, że ſię náuczył zá żywotá ubogich portowáć, y po śmierći
Luce 16. wytrwáć nie może, ále ubogiego Łázárzá ná łonie piáſtuie.

O czym

O czym S. Chryzolog ták mowi: *Revera fratres parùm se beatum credidit Abraham, si in ipsa superna gloria à pio hospitalitatis cessaret officio: Záiste Abrahámowi zdáło się żeby był nie ze wszytkim błogosłáwiony, gdyby y w samey chwale wiekuistey ludzkości nie świadczył*; ták IOZEF S. náuczył się ná tym świecie cięższko robić, y w niebie proznowáć nie umie; umiał tu, ubogą według świátá Pánnę Nayś. MARYA zá dożywotniego wziąwszy przyiaćielá, ubogiego Synaczká iey y swego, áczkolwiek tylko domniemány Oćiec, z krwáwey prace swoiey żywić y odźiewáć; w niebie że P. IEZVS Pan, MARYA Páni: nie wytrwa IOZEF żeby ná to mieysce nas śierot, nas żebrakow nie suplementował, nie sálwował. Co sobie zásłużył u Bogá, to y wymogł, żeby nam we wszytkich okázyach, potrzebách mogł służyć. Ták mowi Doktor Anielski: *Quibusdam Sanctis datum est in aliquibus specialibus causis praecipuè patrocinari, sicut S. Antonio ad ignem; at Sanctissimo IOSEPHO in omni necessitate, & negotio concessum est opitulari, & omnes ad se piè confugientes defendere, fovere, & paterno affectu prosequi: Niektorym Swietym dano iest w niektorych osobliwych spráwách bydź Patronámi, iáko S. Antoniemu do ogniá; ále Nayś. IOZEFOWI w káżdey potrzebie y spráwie pozwolono bydź rátunkiem, y wszytkich do niego ućiekáiacych się litośćiwie bronić, záchowywáć, y oycowski záwsze y wszędźie pokázowáć im áffekt.* Vznáłá to mądra Pánná, w ćiele Anioł, w płći białey miłością B. gorâiacy Seráfin, wielkich w Bogu Synow y Corek Mátká Teresá S. osobliwą sobie y z cáłym Prześ. Zakonem do tego S. Oycá dewocyą obráłá; y przyznáłá, że o cokolwiek przez iego zásługi, przyczynę, prośiłá, wszytko otrzymáłá. y mawiáłá: z tąd miárkuię, że P. IEZVS, iáko ná źiemi słuchał Iozefá S. roskázuiącego, ták y w niebie słucha záwsze proszącego. V. znał Antoni *Riparius Soc: IESV*, zá wiárę S. umęczony, y wyznał: że nie czynił ktorey modlitwy do Iozefá S. żeby u niego nie uprośił, o co go prośił. Vznał Ian Woglerius tákże S. I. Kápłan strászny heretykom, y wyznał: że miał osobliwą pomoc w utrapieniu od Nayś. Pánny y S. Iożefá. Z kąd nápisał kśiążkę z tytułem: *Fons consolationis MARIA & Ioseph omnibus afflictis.* Vznał pewny Zakonu S. Benedyktá; osobliwy Iozefá S. Dewot: gdy ná puszczy drapieżnych zwierzow y zboycow pełney zámierzchł y zbłądźił, nie wiedząc gdźie się obroćić, boiąc się ábo w zboieckie ręce, ábo w bestyálskie wpáść zęby, oddał się w opiekę Iozefowi S. y iego o rátunek prośił. Pokazał mu się w dźięczny człowiek,

Serm. 121.

in 4. dist. 45. q. 3 art. 2. apud Engelgr. in caelo Empyr.

Kwiatk. R. 1639.

Kwiatk. R. 1610.

Gratianus L. 5. de S. Ioseph. c. 4.

ná ośiełku śliczną Pánnę z dźiećiątkiem prowádzący; y ten go nie tylko poćieszył, ále też y ná mieysce zámierzone szczęśliwie záprowádźił. Gdy zniknął ze wszytkim ow przewodnik; záwołał Zakonnik: Teraz wiem zápewne, że IOZEF S. Pánná Oblubienicá iego, y dźiećię P. IEZVS ći mi kompánii dodáli, ći mi poćiechą y przewodnikámi byli. Vznáłá pewna Sycylianká Kámillá nazwána, o ktorey *Cesar Recupitus* w opisániu ogniow z gory Wezuwiuszá wypadáiących, świadczy: że gdy raz z pomienioney gory strászne dymy, á potym płomienie wybucháły, ućiekáli ludźie, y tá też Kámillá, z prędkośći máłego synaczká Iozefá imieniem w domu zápomniawszy; po ktorego że przed ogniem trudno się było wroćić, wołáłá tylko: Iozefie S. oddáiąć w opiekę Iozefká moiego, y ták ućiekáłá. Vszłá śmierći, iednákże w ták żáłośnym przypadku z żyćia mniey kontentá, o zgubę kochánego dźiećięćiá srodze fráśobliwa, okrutnie płákáłá. Lecz oto cud Boży! gdy utrapiona mátka we łzách tonie práwie, gdy żáłosnymi głosámi niebo przebiia, á co raz ku domowi pogląda: aliśći słyszy wołáiącego, widźi bieżącego synaczká: y zdumiewa się, y powątpiwa, y ćieszy, y lęká się, pyta przećię: á tyżeśto moy Iozefek? odpowiáda, przypadszy do mátki, ia matuśiu. á z kądżeś mi się tu wźiął? pyta mátká: czy podobna dźiećięćiu z ták srogiego pożaru wyniść? odpowiada chłopię: że S. IOZEF porwawszy mnie zá rękę z domu, przez wszytek ogień tu przyprowádźił. Nie wspominam inszych przykłádow, cudow, bo ich wyliczyć nie podobna. Dosyć, co *Christophorus Archiepiscopus à Capite fontium* mowi: *O beatum Virũ hunc, cui contigit talis Filii esse nutritiũ, patrem dici! O beatos eos, quos iste dilexerit, quos sub sua susceperit Sanctus iste protectione! O szczęśliwy ten Mąż, co mu się dostáło bydź k.. mićielem tákiego Syná, y zwáć się Oycem! O szczęśliwi ći, co ich ten ukocha, co ich pod swoię władzę protekcyą!* Mądrześćie sobie poczęli Szláchetni PP. Krákowianie, żeśćie przećiwko upałom woiennym, przećiwko infestácyom głodu, przećiwko zarááźie powietrzney wźięli sobie zá Protektorá, Pátroná, IOZEFA S. wszák toż y insze, nie tylko Miástá ále y cáłe Prowincye uczyniły. *Gen.* 41. gdy Krol Pháráo wszytek rżąd zdał Iozefowi, y oddał spiżárnią cáłego Páństwá, gdy głod ćiężki nástąpił, á Egipcyánie do Krolá o rátunek suplikowali, tedy ich do Iozefá odsyłał mowiąc: *Ite ad Ioseph.* Tákći święći y godni Kaznodźieie imieniem sámego Bogá, was y nas odsełáią do Iozefá S. *Ite ad Ioseph*: w káżdem utrápieniu, w káżdey przygodźie, potrze-

L. de perpet. Virgin. Mar. & Iosf.

potrzebie *Idźcie do Iozefá*: ten was poćieszy, rátowáć, sálwowáć będźie: *Potens ad salvandum.* B. Málgorzátá *à Castro* Dominikanká, gdy się serce iey poćiechámi niebieskiemi rozweseliło, mawiáłá: o gdybyśćie wiedźieli co ia w sercu noszę! gdy ią po śmierći exenterowano, ználeźiono w iey sercu, kosztowną perlę, ná ktorey wyrażona táiemnicá Národzenia Páńskiego, P. IEZVS málenki w żłobie, Nayświętsza Mátká y S. IOZEF. Tenći iest specyał świętego serca wászego, ognistego Eliaszá prawdźiwi, miłośćią B. zápaleni Synowie, świątobliwośćią, mądrośćią ozdobni, lecz te wszytkie splendory głęboką pokorą, w zgárdą chwały źiemskiey pokrywáiący: *Sancti, & humiles corde* Ten specyał Dusz wászych IEZVS, MARYA, IOZEF. Piástuiećie delikátno honor Piástuná, promowuiećie Imię domniemánego Oycá Iezusowego. Buduiećie nas wszytkich, y do náśládowánia ták piekney dewocyi incytuiećie, *potentes verbo & exemplo.* Day Boże, by też serce káżdego z nas ták drogimi zbogáćiło się kleynotámi, by też IEZVSA, MARYA, IOZEFA szczerze ukochało. Wszák to ostátnie w szczęśliwą drogę przy śmierći hásło nász: IEZVS, MARYA, IOZEF. Vproś IOZEFIE S. wielki tego Domu Gospodarzu, z Kollegą twoim MICHAŁEM S. *Nec Hercules contra duos*: stańcie wielcy Pátronowie *pro populo, & pro universa sancta civitate.* Záwołay MICHALE S. *Ignosce Domine*; rzecz IOZEFIE S. *Fili Redemptor mundi DEVS, miserere eis.* Niech ná sobie doznamy, żeś urosł nam, nie tylko sobie.

Amen.

Baling. Kalend. 13. Apr.

insi piszą je trzy kámyki ná iednym dźiećiatko w żłobie, ná drugim n. Pánna &c.

Dan. 3.

2. Mach. 15.

Con-

APPROBATIO.

Concionem hanc, cum titulo *Syn przyrastáiący &c.* attentè legi, dignamq; ſuo Authore ac luce publicâ cenſeo. Vnde ut imprimi queat, do facultatem. Cracoviæ in Collegio Maiori die 24. Iulij 1724.

M. MARTINVS WAŁESZYNSKI
S. Th. D. & P. S. FLORIANI,
Scarbimirienſis & S. MICHAELIS in Arce Crac. Cuſtos, Librorum per Diæceſim Crac: Ordinarius Cenſor mp.